

บทความวิจัย เรื่อง การสร้างและพัฒนารูปแบบความคิดเชิงเหตุผล
ตามแนวพระพุทธศาสนาเพื่อลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
และสารเสพติดของเยาวชนไทย

The construction and developmenst of
Buddhist rational thinking model in according with
Buddhist approach for decreasingthai youths' problem
of sexual and narcoticrisk behaviors

รศ.ดร.เมธาวี อุดมธรรมมานุภาพ, ผศ.ดร.เริงชัย หมื่นชนะ
Assoc.Prof.Dr.Methavee Udomthammanuphap, Assist. Prof. Dr.Rerngchai Muenchana
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

พฤติกรรมเสี่ยงเป็นพฤติกรรมที่สามารถเกิดขึ้นจากการปรับตัวบกพร่อง หรือไร้ความสามารถ หรือมีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อตนเองและผู้อื่นซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ กับสิ่งมีชีวิตทุกชีวิตได้ตลอดเวลาหรือสถานที่ โดยเฉพาะกับมนุษย์อาจมีพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่าสิ่งมีชีวิตอื่นๆ การที่จะลดหรือปรับพฤติกรรมเสี่ยงได้นั้น จากผลการวิจัย พบว่า ควรปรับที่พฤติกรรมความคิด หรือวิธีคิด ดีกว่าการปรับที่พฤติกรรมทางกาย เพราะความคิดเป็นแหล่งผลิต หรือเป็นแหล่งเกิดของพฤติกรรมทางกาย ถ้าสามารถปรับพฤติกรรมความคิดได้ ก็สามารถปรับพฤติกรรมทางกายได้ เยาวชนไทย อายุระหว่าง ๑๗-๑๘ ปี มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติดมากกว่าวัยอื่นๆ เยาวชนที่ตนเองหรือผู้ปกครองประกอบอาชีพส่วนตัว เยาวชนที่เร่ร่อน ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ การกระทำความผิดทางเพศและสารเสพติด และแนวความคิดหรือวิธีคิดที่สามารถนำมาใช้เพื่อลด หรือปรับพฤติกรรมเสี่ยง คือ วิธีคิดแบบสวดหาเหตุและปัจจัย วิธีคิดแบบแยกส่วนประกอบ วิธีคิดแบบอริยสังค/คิดแบบแก้ปัญหา วิธีคิดแบบเห็นคุณค่าและทางออก และวิธีคิดแบบคุณค่าแท้และคุณค่าเทียม

คำสำคัญ : ความคิด, โยนิโสมนสิการ, รูปแบบ

Abstract

The risk behaviors are behaviors which happen from maladjustment or disability or dangerous behaviors toward himself or other persons which can happen with all living things in every time and in every place. Particularly, human beings may have the risk behaviors more than other living things. From research, to decrease problems or to adjust mental behaviors are better than decreasing the physical behaviors because, mental behaviors are productive place or the original place of physical behaviors. If the person can adjust mental behaviors, he can adjust the physical behaviors. The results of research, were found that Thai youths' ages between 17-18 years old had the risk behaviors more than other ages. The concepts to decrease the risk behaviors in research, were found that: to investigate the causes and factors, to separate the components, the four Noble Truths, to see punishment and the way out and for genuine-equal value.

Keywords: thinking, yonisomanasikara, model

บทนำ

พฤติกรรมการแสดงออกที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อตนเองและสังคม เป็นการแสดงออกทางด้าน กล้ามเนื้อ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก อยากลอง อยากรู้ แก่แค้น ประชดประชัน อยากเอาชนะ โดยไม่เกรงกลัวต่ออันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตน ต่อกฎระเบียบของโรงเรียน ของสังคม หรือแม้แต่ กฎหมายของบ้านเมือง หรือก่อความรำคาญเดือดร้อนแก่ผู้อื่นในรูปแบบต่างๆซึ่งถือว่าเป็นพฤติกรรม เสี่ยงทางสังคม

จากแง่มุมทางด้านจิตวิทยาและงานวิจัยหลายๆ ชิ้น พบว่า ในช่วงวัยของมนุษย์นั้น วัยที่มีความเสี่ยงมากที่สุดคือช่วงวัยรุ่นสถิติ ในปี ๒๕๔๗-๒๕๔๘ สถาบันรามจิตติ^๑ ได้สำรวจพฤติกรรมเด็ก และเยาวชนทั่วประเทศ พบว่า เยาวชนในช่วงอายุ ๑๓-๑๘ ปี เป็นวัยที่มีการใช้สารเสพติดมากที่สุด ปี ๒๕๕๙^๒ พบว่า มีอัตราการติดเชื่อเฮดส์ในหญิงตั้งครรภ์อายุ ๑๕-๑๖ ปี อัตราร้อยละ ๐.๔๕

^๑ สถาบันรามจิตติ, ๕๙/๕ ซอยพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐.

^๒ สุทธิชัย ปัญญาโรจน์, ปัญหาเรื่องเพศของวัยรุ่น(ออนไลน์), แหล่งที่มา:<http://www.okationn1t/block-hiph?295285> (๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖).

ปี ๒๕๕๐^๓ ปัญหาการใช้สารเสพติดมีจำนวนร้อยละ ๑๔.๔๐ ปี ๒๕๕๖ สถาบันปัญญารักษ์^๔ สํารวจผู้เข้ามารักษาเป็นเยาวชนอายุระหว่าง ๑๕-๑๙ ปี มากที่สุด จากสถิติจะเห็นว่า เยาวชนมีแนวโน้มติดยาเสพติดสูงขึ้น ในปี ๒๕๕๗ หน่วยงานรักษาความสงบแห่งชาติ^๕ สถาบันปัญญารักษ์ กระทรวงสาธารณสุขมหาวิทยาลัยสงฆ์^๖ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ระดมสรรพกำลังในการสร้างภูมิคุ้มกัน ป้องกัน และแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆดังกล่าว

แนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติดดังกล่าวนี้ น่าที่จะต้องดำเนินการทั้งทางพฤติกรรม ทางกายภาพ ทางความคิด และจิตใจ ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงตามความคิดทางพระพุทธศาสนา เพราะความคิดที่เกิดขึ้นถือว่าเป็นแหล่งผลิตของพฤติกรรมทางกาย พฤติกรรมทางกาย เป็นผลผลิตของความคิด ถ้าปรับพฤติกรรมทางความคิดได้ ก็จะสามารถปรับพฤติกรรมทางกายได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการสร้างและพัฒนารูปแบบความคิดเชิงเหตุผลตามแนวพระพุทธศาสนาเพื่อลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติดของเยาวชนไทย โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อศึกษาแนวคิด หลักการ และความคิดเชิงเหตุผลตามแนวพระพุทธศาสนา
๒. เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติดของเยาวชนไทย
๓. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบความคิดเชิงเหตุผลตามแนวพระพุทธศาสนา ทดลองใช้และ

หาประสิทธิผลของรูปแบบความคิดเชิงเหตุผลตามแนวพระพุทธศาสนา

^๓ คณะกรรมการและป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, ความรู้พื้นฐานเพื่อป้องกันยาเสพติดในเยาวชน, (กระทรวงยุติธรรม:สำนักงานพัฒนาการป้องกันและแก้ไขยาเสพติด, ๒๕๕๔), หน้า ๔๖.

^๔ นายแพทย์ สุพรรณ ศรีธรรมมา, กรมการแพทย์, วิจัยรุ่นและคนว่างงานติดยาเสพติดมากที่สุด, ไทยรัฐ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๗: หน้า ๑๑.

^๕ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๑/๒๕๕๗ เรื่อง การปราบปรามและหยุดยั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติด, ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

^๖ สุรพล สุยะพรหม, การดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดกลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา, ไทยรัฐ, ๒๓ มกราคม ๒๕๕๘.

๔. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาและแก้ไขความคิดเชิงเหตุผลตามแนวพระพุทธศาสนา เพื่อลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติดของเยาวชนไทย

เครื่องมือและวิธีการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี คือ ทฤษฎีพัฒนาการ ทฤษฎีการสร้างความรู้ และทฤษฎีทางสติปัญญา ซึ่งทฤษฎีดังกล่าวมีความสอดคล้องกับหลักความคิดเชิงเหตุผลทางพระพุทธศาสนา (คือหลักคิดตามโยนิโสมนสิการ) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งสัมภาษณ์พระที่ฝึกเยาวชนและครูที่สอนและฝึกอบรมเยาวชนมากกว่าสี่ปี จำนวน ๑๐ รูป/คน และแบบสอบถาม ใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรคือเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้ จำนวน ๘๒๓ คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบบังเอิญ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์แบบผสมผสานทั้งคุณภาพคือการสัมภาษณ์และเชิงปริมาณคือวิธีการทางสถิติโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที(t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และสมการถดถอยพหุคูณ(multiple regression analysis)

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง การสร้างและพัฒนารูปแบบความคิดเชิงเหตุผลตามแนวพระพุทธศาสนา เพื่อลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติดของเยาวชนไทย สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

๑. ความคิดเป็นพฤติกรรมทางสมองที่เกิดขึ้นตลอดเวลาหนักบ้างเบาบ้าง ตามแต่ลักษณะของปัญหาที่เข้ามากระทบ สมองจะทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูล จำแนกแยกแยะ และแปลความหมายของข้อมูล อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสามารถแบ่งออกได้ ๓ ทฤษฎีใหญ่ คือ ทฤษฎีพัฒนาการการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการความคิดของมนุษย์ในแต่ละช่วงวัย ทฤษฎีการสร้างความรู้ ที่เน้นความคิดเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนสองทาง คือ การเรียนรู้ด้วยตนเองและกิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรม และทฤษฎีทางสติปัญญาที่เน้นความคิดแก้ปัญหาและการหาเหตุผลซึ่งสอดคล้องกับความคิดเชิงเหตุผลตามแนวพระพุทธศาสนา(โยนิโสมนสิการ) ๑๐ ประการ คือ

๑) วิธีคิดแบบสืบสาวหาเหตุปัจจัย	๒) วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ
๓) วิธีคิดแบบสามัญลักษณะ	๔) วิธีคิดแบบอริยสัจ/คิดแบบแก้ปัญหา
๕) วิธีคิดแบบบรรณธรรมสัมพันธ์	๖) วิธีคิดแบบเห็นคุณโทษและทางออก
๗) วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้-คุณค่าเทียม	๘) วิธีคิดแบบเร้าคุณธรรม
๙) วิธีคิดแบบอยู่กับปัจจุบัน	๑๐) วิธีคิดแบบวิภวาท

๒. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติดของเยาวชนไทย พบว่า พฤติกรรมเสี่ยง (risk behaviors) เป็นพฤติกรรมที่ไร้ความสามารถ หรือพฤติกรรมเชิงลบ เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับการปรับตัวบกพร่องซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่ตนเองและผู้อื่น ในการวิจัยนี้ได้แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ด้านโครงสร้างส่วนบุคคล และด้านพัฒนาการทางจิตสังคม

ผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติดนั้น มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

๒.๑ ข้อมูลทั่วไปของเยาวชน พบว่า ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือสูงกว่า

มีอายุระหว่าง ๑๗-๑๘ ปี เป็นนักเรียน นักศึกษา(๘๑.๗๐) สาเหตุการณ์กระทำความผิดส่วนใหญ่ เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ(๖๘.๓๐) ลักขโมย ปล้นจี้ และความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นสาเหตุรองลงมา(๑๒.๒๐)

๒.๒ ระดับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติด พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกโดยรายด้านพบว่า ด้านพัฒนาการทางจิตสังคม และด้านโครงสร้างส่วนบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง และด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมอยู่ในระดับน้อย

๒.๓ การเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติด พบว่า เยาวชนชายและหญิงมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศโดยภาพรวมแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันใน ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมและด้านโครงสร้างส่วนบุคคล แต่ไม่แตกต่างกันในด้านพัฒนาการทางจิตสังคม เยาวชนที่มี อายุ อาชีพ และลักษณะที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน จะก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติดที่แตกต่างกัน สำหรับสาเหตุการกระทำความผิดที่แตกต่างกัน จะก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติดแตกต่างกันด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมและด้านโครงสร้างส่วนบุคคล แต่จะไม่แตกต่างกันด้านพัฒนาการทางจิตสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

บทความวิจัย เรื่อง การสร้างและพัฒนารูปแบบความคิดเชิงเหตุผลตามแนวพระพุทธศาสนา ๘๕

๒.๔ ตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติดของเยาวชนไทย พบว่า มี ๒ ตัวแปร คือ ๑. การกระทำความผิดทางเพศและสารเสพติด และ ๒. เพศ ซึ่งพบว่า เพศชายเป็นตัวแปรที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติดมากกว่าเพศหญิง

๓. รูปแบบความคิดเชิงเหตุผลตามแนวพระพุทธศาสนา ที่สามารถนำไปใช้เพื่อลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติดของเยาวชนไทย จากผลการวิจัย ที่สำคัญ พบว่า มี ๕ วิธี คือ

๑. วิธีคิดแบบสืบสาวหาเหตุและปัจจัย
๒. วิธีคิดแบบแยกส่วนประกอบ
๓. วิธีคิดแบบอริยสัจ/คิดแบบแก้ปัญห
๔. วิธีคิดแบบเห็นคุณและโทษทางออก
๕. วิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม

๔. แนวทางการพัฒนาและแก้ไขความคิดเชิงเหตุผลตามแนวพระพุทธศาสนาเพื่อลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและสารเสพติดของเยาวชนไทย

แนวทางในการพัฒนา พบว่า มี ๗ ด้าน คือ

๑. ด้านสถาบันครอบครัว คือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู ควรเอาใจใส่ให้ความเป็นมิตร และให้การปรึกษาอย่างใกล้ชิด

๒. ด้านกิจกรรม ควรมีการเข้าค่าย มีกิจกรรมที่เน้นให้เด็กเห็นคุณค่าของตนเอง ความรัก คุณธรรมจริยธรรม

๓. ด้านการดำเนินชีวิต เน้นการดำเนินชีวิตแบบวิถีไทย

๔. ด้านสภาพแวดล้อม ควรมีการปรับสภาพแวดล้อมที่จะไม่ให้เกิดความเสี่ยง มีความร่วมมือระหว่าง บ้าน วัด และโรงเรียน

๕. ควรหาบุคคลต้นแบบมาเป็นแบบอย่างให้เยาวชน

๖. ด้านเยาวชน ควรพัฒนาศักยภาพตามที่เขาค้นพบ

๗. ด้านพระสงฆ์ ควรเป็นที่พึ่งทางจิตวิญญาณแก่เยาวชนและสังคมได้

แนวทางในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยง พบว่า

๑. ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมเยาวชนควรรู้จักการเสพสื่อและก้าวให้ทันกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ควรมีการจัดระเบียบสังคม เพื่อขจัดสิ่งแวดล้อม และสังคมที่ไม่ดี ที่ไม่เป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ฝึกให้เยาวชนรู้จักตัดสินใจและแยกแยะถูกผิดด้วยตนเอง มีการออกกฎหมาย กำหนดอายุการเข้าผับ บาร์ และกวดขันการเล่นเกมส์ การซื้อโทรศัพท์ อย่างเคร่งครัด และพ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรหาเวลาพูดคุยให้การปรึกษาต่าง ๆ แก่ลูก

๒. ด้านโครงสร้างส่วนบุคคล ควรมีการฝึกให้เยาวชนรู้จักตนเอง รู้จักแยกแยะถูกผิด อยากรองอยากรู้ ควรฝึกให้เยาวชนรู้จักการเลือกคบเพื่อน ควรฝึกให้เยาวชนรู้จักมีวิจารณญาณก่อนทำ พุด คิด ที่จะตัดสินใจลงมือปฏิบัติและกระทำอะไร ทางด้านพัฒนาการทางจิตสังคม ควรหลีกเลี่ยง ความเชื่อที่งมงายที่จะทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่ตนเองและสังคม ควรจัดรายวิชาหรือจัดอบรมที่จะ ทำให้วัยรุ่นมีอารมณ์เย็นลง เช่น การฝึกสมาธิ หรือการเผยแพร่การฝึกสมาธิออกตามสื่อต่างๆ ควรให้ เยาวชนและผู้ปกครองได้มีการฝึกหรือเจริญจิตภาวนา บ้าน วัด และโรงเรียน ร่วมมือกันให้การปรึกษา ของเยาวชนร่วมกัน ฝึกให้เยาวชนรู้จักคุณค่าของสังคม ไม่ทำอะไรให้สังคมที่ตนเองอยู่อาศัยเกิดความ เสื่อมเสีย ฝึกให้เยาวชนมีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ เช่น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

๑. ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้

๑.๑ ความคิดเชิงเหตุผลตามแนวพระพุทธศาสนานั้น ได้แก่ ความคิดที่เป็นสัมมาทิฐิ การที่จะละลายพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งได้นั้น จะต้องค้นหาสาเหตุที่จะทำให้เกิดความคิดที่เป็น สัมมาทิฐิ ของพฤติกรรมนั้น จึงจะสามารถละลายพฤติกรรมที่เป็นมิถิฐินั้นได้

๑.๒ รูปแบบความคิดเชิงเหตุผลทางพระพุทธศาสนานั้น พบว่ามีแนวความคิดที่สำคัญ ๕ ประการคือ

๑. วิธีคิดแบบสืบสาวหาเหตุปัจจัย

๒. วิธีคิดแบบแยกส่วนประกอบ

๓. วิธีคิดแบบแบบอริยสัจ/คิดแบบแก้ปัญหา

๔. วิธีคิดแบบเห็นคุณโทษ-ทางออก

๕. วิธีคิดแบบคุณค่าแท้คุณค่าเทียม ผู้วิจัยจะนำผลการวิจัยทั้งห้าวิธีไปใช้หรือจะนำวิธีใด วิธีหนึ่งไปใช้ก็ได้ ตามความเหมาะสม

๑.๓ ควรนำเอาผลการศึกษา ด้านปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางสังคม ด้านโครงสร้างส่วนบุคคล และด้านพัฒนาการทางจิตสังคม ไปใช้ในการศึกษาเยาวชน ในเขตการศึกษาใดเขตการศึกษาหนึ่ง หรือ ในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง

๑.๔ ควรนำเอาผลของความเสียง ด้านการประกอบอาชีพและอายุของเยาวชนที่อยู่ในวัย
พฤติกรรมเสี่ยงไปศึกษาในการวิจัยครั้งต่อไป

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๒.๑ ควรมีการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงของเยาวชนในทุกภาคส่วน เช่น เยาวชนในทุกโรงเรียน
ในแต่ละภาคของประเทศไทย แล้วนำเอาผลการวิจัยมาบูรณาการกับแนวคิดทางพระพุทธศาสนา

๒.๒ ควรมีการนำเอาแนวคิดทางพระพุทธศาสนาไปทดลอง จนเกิดองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับ
การแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงของเยาวชนอย่างแท้จริง

๒.๓ ควรมีการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงของเยาวชน ด้านการเรียน การติดอินเทอร์เน็ต
การพนัน และการใช้บัตรเครดิต

๒.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน เช่น ศูนย์พิทักษ์และคุ้มครองสิทธิเด็ก UNICEF NGO
สสส. องค์กรทางศาสนา ควรร่วมมือกันวิจัยพฤติกรรมเสี่ยงของเยาวชนไทย

๒.๕ ควรนำเอาแนวคิดทางพระพุทธศาสนา เช่น ด้านอริยสัจ หรือด้านอื่น ๆ ไปทำการวิจัย
เชิงทดลองกับกลุ่มทดลองแบบกลุ่มเดียวหรือหลายกลุ่มจนได้ผลที่ชัดเจนแล้วนำไปใช้เพื่อปรับ
พฤติกรรมของเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในด้านต่าง ๆ

บรรณานุกรม

หนังสือ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. **ความรู้พื้นฐานเพื่อป้องกันยาเสพติดในเยาวชน.**

กระทรวงยุติธรรมสำนักงานพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, ๒๕๕๔.

กองควบคุมวัสดุเสพติด. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, ๑ กรกฎาคม

๒๕๕๑.

คำสั่งคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ ๔๑ /๒๕๕๗ เรื่อง การปราบปรามและหยุดยั้งการแพร่ระบาดของ

ของยาเสพติด, ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.** กรุงเทพฯ-

มหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

Santrock.J.W. **Adolescent.** Dubuque: Times Mirror Higher Educational Groups, 1996.

Sternberb. **Successful Intelligence.** New York ; Plum, 1999.

บทความ:

นายแพทย์ สุพรรณ ศรีธรรมมา, กรมการแพทย์. **วัยรุ่นและคนว่างงานติดยาเสพติดมากที่สุด.** ไทยรัฐ

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ หน้า๑๑.

สุรพล สุยะพรหม. **การดำเนินสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดกลุ่มเด็กและเยาวชนในสถาน**

ศึกษา. ไทยรัฐ, ๒๓ มกราคม ๒๕๕๘.

สื่อเลกทรอนิกส์:

สุทธิชัย ปัญญโรจน์. **ปัญหาปัญหาเรื่องเพศของวัยรุ่น.** แหล่งที่มา: <http://www.oknation.net/Blockphip?๒๘๕๒๘๕> (๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓).